



CỤC BẢO TỒN THIÊN NHIÊN VÀ ĐA DẠNG SINH HỌC
TRUNG TÂM ĐIỀU TRA, THÔNG TIN VÀ DỮ LIỆU VỀ MÔI TRƯỜNG,
ĐA DẠNG SINH HỌC

HIỆN TRẠNG QUẢN LÝ, CHIA SẺ THÔNG TIN, DỮ LIỆU
VỀ BẢO TỒN THIÊN NHIÊN, ĐA DẠNG SINH HỌC
VÀ MỘT SỐ ĐỀ XUẤT, ĐỊNH HƯỚNG

Hà Nội, 10.2023



NỘI DUNG TRÌNH BÀY

1. Tổng quan các văn bản pháp lý liên quan

2. Hệ thống tổ chức quản lý

3. Đánh giá hiện trạng quản lý, chia sẻ thông tin, dữ liệu

4. Định hướng tăng cường liên kết, trao đổi, chia sẻ thông tin, dữ liệu về BTTN&ĐDSH



I. TỔNG QUAN CÁC VĂN BẢN PHÁP LÝ LIÊN QUAN

- Luật Đa dạng sinh học 2008 và Văn bản hợp nhất Luật đa dạng sinh học số 32/VBHN-VPQH 2018;
- Luật Bảo vệ môi trường 2020;
- Nghị định số 73/2017/NĐ-CP ngày 14/6/2017 của CP Quy định về việc thu thập, quản lý khai thác và sử dụng thông tin, dữ liệu TN&MT;
- Nghị định số 47/2020/NĐ-CP ngày 09/4/2020 của CP về Quản lý, kết nối và chia sẻ dữ liệu số của cơ quan nhà nước;
- Nghị định số 08/2022/NĐ-CP ngày 10/01/2022 của CP Quy định chi tiết một số điều của Luật BVMT 2020;
- Nghị định số 42/2022/NĐ-CP ngày 24/6/2022 của CP Quy định về việc cung cấp thông tin và dịch vụ công trực tuyến của cơ quan Nhà nước trên môi trường mạng;
- Một số văn bản có liên quan khác



I. TỔNG QUAN CÁC VĂN BẢN PHÁP LÝ LIÊN QUAN

LUẬT ĐA DẠNG SINH HỌC 2008 và VĂN BẢN HỢP NHẤT LUẬT ĐDSH 2018

Điều 71. Điều tra cơ bản, nghiên cứu khoa học, quản lý thông tin, số liệu về ĐDSH

3. Thông tin, số liệu điều tra cơ bản, kết quả nghiên cứu khoa học về ĐDSH phải được thu thập và quản lý thống nhất trong CSDL về ĐDSH quốc gia.

4. Tổ chức, cá nhân có hoạt động liên quan đến ĐDSH có trách nhiệm cung cấp thông tin, số liệu điều tra cơ bản, kết quả nghiên cứu khoa học theo yêu cầu của Bộ TN&MT và được chia sẻ thông tin về ĐDSH theo quy định của pháp luật.

5. Bộ TN&MT quy định cụ thể về hoạt động điều tra cơ bản, việc cung cấp, trao đổi và quản lý thông tin về ĐDSH; thống nhất quản lý CSDL về ĐDSH quốc gia.

Một số Điều khoản có liên quan khác:

Điều 5. Chính sách của Nhà nước về bảo tồn và phát triển bền vững ĐDSH: trong đó có quy định bảo đảm kinh phí cho xây dựng CSDL về ĐDSH

Điều 63. Điều tra, thu thập, đánh giá, cung cấp, quản lý thông tin về nguồn gen

Điều 68. Quản lý CSDL về sinh vật biến đổi gen



I. TỔNG QUAN CÁC VĂN BẢN PHÁP LÝ LIÊN QUAN

LUẬT BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG 2020

Điều 114. Thông tin môi trường

Điều 115: Hệ thống thông tin, cơ sở dữ liệu môi trường

quy định về thông tin môi trường, việc xây dựng và trách nhiệm triển khai xây dựng, quản lý hệ thống thông tin, CSDL môi trường, trong đó có bao gồm thông tin, dữ liệu về BTTN & ĐDSH

NGHỊ ĐỊNH 08 QUY ĐỊNH CHI TIẾT MỘT SỐ ĐIỀU CỦA LUẬT BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG 2020

Điều 99. Quản lý thông tin môi trường

Điều 100. Cung cấp thông tin môi trường cho cơ quan quản lý thông tin môi trường

Điều 101. Cung cấp thông tin môi trường theo yêu cầu của các tổ chức, cá nhân

Điều 102. Công khai thông tin môi trường

Quy định về các hoạt động quản lý thông tin môi trường, trách nhiệm quản lý, cung cấp, công khai thông tin, dữ liệu về môi trường, trong đó có thông tin, dữ liệu về BTTN & ĐDSH

Điều 103 đến Điều 107: quy định về xây dựng và triển khai HTTT, CSDL môi trường, trong đó có CSDL chuyên ngành về ĐDSH.



I. TỔNG QUAN CÁC VĂN BẢN PHÁP LÝ LIÊN QUAN

NGHỊ ĐỊNH SỐ 73/2017/NĐ-CP

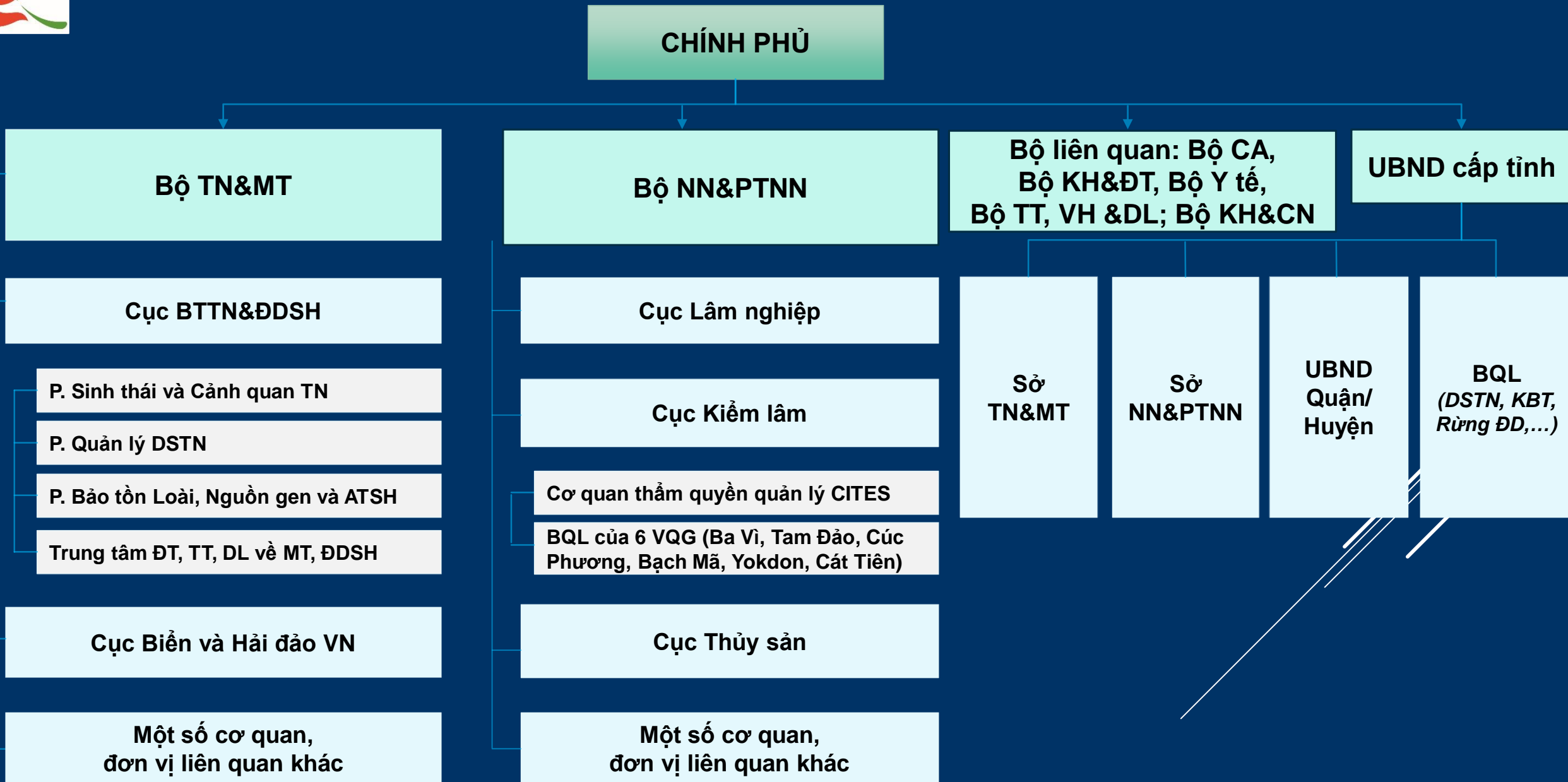
- Các quy định về trách nhiệm thu thập thông tin dữ liệu ngành TN&MT phục vụ công tác lưu trữ, bảo quản, công bố, cung cấp và sử dụng
- Các quy định về tổ chức, quản lý thông tin, dữ liệu về TN&MT: bảo quản, lưu trữ; xây dựng, vận hành, cập nhật CSDL TN&MT...
- Các quy định về khai thác sử dụng thông tin dữ liệu TN&MT: công bố danh mục TTDL, hình thức, thủ tục khai thác TTDL
- Các quy định về kết nối, chia sẻ TTDL TN&MT trên môi trường điện tử

NGHỊ ĐỊNH SỐ 47/2020/NĐ-CP

- Các quy định về quản lý dữ liệu, CSDL, quản trị dữ liệu trong cơ quan nhà nước đảm bảo khả năng sẵn sàng kết nối, chia sẻ
- Các quy định về kết nối, chia sẻ, sử dụng dữ liệu số của cơ quan nhà nước
- Các quy định về quyền, trách nhiệm của các bên trong kết nối, chia sẻ dữ liệu.



II. HỆ THỐNG TỔ CHỨC QUẢN LÝ





III. HIỆN TRẠNG QUẢN LÝ, CHIA SẺ THÔNG TIN, DỮ LIỆU ĐDSH

3.1. CẤP TRUNG ƯƠNG

❖ Bộ Tài nguyên và Môi trường (Cục BTTN&ĐDSH, Cục Biển và Hải đảo)

Nội dung thông tin, dữ liệu:

- Văn bản, quy hoạch, kế hoạch về BTTN&ĐDSH quốc gia
- Thông tin, dữ liệu về DSTN, HST tự nhiên, khu BTTN và cơ sở bảo tồn ĐDSH; vùng ĐNN quan trọng; ĐDSH biển, thông tin, dữ liệu về loài và nguồn gen; ...
- Hồ sơ thanh tra, kiểm tra về BTTN&ĐDSH, hồ sơ cấp phép ĐDSH, hợp tác quốc tế...

Hình thức quản lý, lưu trữ, cung cấp:

- Tài liệu, tư liệu giấy: Văn bản, quy hoạch, kế hoạch... được phê duyệt về BTTN&ĐDSH; Báo cáo, sản phẩm của các nhiệm vụ, dự án; Báo cáo liên quan đến hoạt động BTTN&ĐDSH của các địa phương...; sách/ấn phẩm xuất bản, tuyên truyền (*báo cáo hiện trạng ĐDSH QG*)
- Tập điện tử lưu trên máy tính: Báo cáo, sản phẩm của các nhiệm vụ, dự án liên quan (>100 nhiệm vụ, dự án); số liệu, dữ liệu thống kê, tổng hợp liên quan đến BTTN&ĐDSH.
- Cơ sở dữ liệu chuyên ngành: CSDL ĐDSH quốc gia, CSDL Nguồn gen và tri thức truyền thống, CSDL loài, CSDL đất ngập nước, CSDL An toàn sinh học, CSDL ĐDSH nguồn lợi thủy hải sản vùng biển VN...
- Website: Cục BTTN&ĐDSH, Di sản thiên nhiên VN, Mạng lưới các khu Ramsa VN, website Tiếp cận nguồn gen và chia sẻ lợi ích...



III. HIỆN TRẠNG QUẢN LÝ, CHIA SẺ THÔNG TIN, DỮ LIỆU ĐDSH

3.1. CẤP TRUNG ƯƠNG

❖ Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

Nội dung thông tin, dữ liệu:

- Văn bản, quy hoạch, kế hoạch, chương trình của ngành lâm nghiệp, nông nghiệp, thủy sản
- Thông tin dữ liệu điều tra, kiểm kê về rừng; thông tin dữ liệu về hoạt động buôn bán quốc tế các loài động vật, thực vật hoang dã nguy cấp; Thông tin, dữ liệu về 06 vườn quốc gia, khu bảo tồn quản lý ở cấp quốc gia
- Thông tin, dữ liệu về nguồn gen giống cây trồng, cây thuốc, vật nuôi, thủy sản...
- Hồ sơ, báo cáo nhiệm vụ dự án về rừng, nguồn gen giống cây trồng, vật nuôi, thủy sản và các vấn đề có liên quan

Hình thức quản lý, lưu trữ, cung cấp:

- Tài liệu, tư liệu giấy: Văn bản, quy hoạch, kế hoạch...; Báo cáo nhiệm vụ, dự án có liên quan...; sách/ấn phẩm xuất bản, tuyên truyền
- Tập điện tử lưu trên máy tính: Báo cáo, số liệu...
- Cơ sở dữ liệu: HTTT quản lý ngành lâm nghiệp, CSDL về giống và nguồn gen cây trồng, vật nuôi, CSDL nguồn gen thủy sản, dữ liệu chỉ tiêu thống kê...
- Website: Trang thông tin điện tử Cục Kiểm Lâm, Cục Lâm Nghiệp, Cục Thủy sản...



III. HIỆN TRẠNG QUẢN LÝ, CHIA SẺ THÔNG TIN, DỮ LIỆU ĐDSH

3.1. CẤP TRUNG ƯƠNG

- ❖ **Một số Bộ ngành, đơn vị có liên quan khác (Bộ KH&CN, Bộ Y tế, Bộ VH&TT&DL...)**

Nội dung thông tin, dữ liệu:

- Các thông tin, dữ liệu thuộc các đề tài, dự án liên quan BTTN&ĐDSH do đơn vị chủ trì thực hiện hoặc theo trách nhiệm quản lý

Hình thức quản lý, lưu trữ:

- Tài liệu, tư liệu giấy
- Tập điện tử lưu trên máy tính
- Cơ sở dữ liệu



III. HIỆN TRẠNG QUẢN LÝ, CHIA SẺ THÔNG TIN, DỮ LIỆU ĐDSH

3.1. CẤP TRUNG ƯƠNG

Một số CSDL ĐDSH hiện có ở cấp Trung ương

- CSDL Đa dạng sinh học quốc gia theo kiến trúc CP điện tử (*Cục BTTN&ĐDSH*)
- CSDL ĐDSH quốc gia (thế hệ 1) (*Cục BTTN&ĐDSH*)
- CSDL Loài nguy cấp tại Việt Nam (*Cục BTTN&ĐDSH*)
- CSDL Các khu Ramsa VN (*Cục BTTN&ĐDSH*)
- CSDL An toàn sinh học (*Cục BTTN&ĐDSH*)
- CSDL di sản thiên nhiên VN (*Cục BTTN&ĐDSH*)
- CSDL nguồn gen và tri thức truyền thống (*Cục BTTN&ĐDSH*)
- CSDL ĐDSH và nguồn lợi thủy, hải sản vùng biển Việt Nam (*Cục Biển và Hải đảo VN*)
- HTTT đa thời gian về ĐNN và khu bảo tồn thiên nhiên (*Cục Viễn thám*)
- Hệ thống thông tin quản lý ngành lâm nghiệp (*Bộ NN&PTNT*)
- CSDL ĐDSH tại các khu rừng đặc dụng VN (*Viện Điều tra, Quy hoạch rừng*)
- CSDL về giống và nguồn gen cây trồng, vật nuôi (*Bộ KH&CN, Bộ NN&PTNT*)
- CSDL giống vật nuôi (*Viện Chăn nuôi*)
- Dữ liệu nguồn gen thủy sản (*Bộ NN&PTNT*)
- CSDL nguồn gen cây nông nghiệp (*Bộ NN&PTNT*)
- CSDL về Biển VN (gồm dữ liệu ĐDSH biển) (*Viện Hàn lâm KH&CN VN*)



III. HIỆN TRẠNG QUẢN LÝ, CHIA SẺ THÔNG TIN, DỮ LIỆU ĐDSH

3.2. CẤP ĐỊA PHƯƠNG

❖ Sở Tài nguyên và Môi trường

Nội dung thông tin, dữ liệu:

- Văn bản, quy hoạch, kế hoạch về BTTN&ĐDSH của địa phương
- Thông tin, dữ liệu về DSTN, HST tự nhiên, khu BTTN và cơ sở bảo tồn ĐDSH; vùng ĐNN... thuộc trách nhiệm quản lý của địa phương
- Hồ sơ, báo cáo về thanh tra, kiểm tra các khu bảo tồn trên địa bàn, dự án hợp tác quốc tế...

Hình thức quản lý, lưu trữ, cung cấp:

- Tài liệu, tư liệu giấy: Văn bản, quy hoạch, kế hoạch... được phê duyệt về BTTN&ĐDSH; Báo cáo, sản phẩm của các nhiệm vụ, dự án; Báo cáo liên quan đến hoạt động BTTN&ĐDSH của địa phương...; sách/ấn phẩm xuất bản, tuyên truyền
- Tập điện tử lưu trên máy tính: Báo cáo, sản phẩm của các nhiệm vụ, dự án,...
- Cơ sở dữ liệu: CSDL ĐDSH tại một số tỉnh Thanh Hóa, Đắk Lắk, Phú Yên, Bà Rịa - Vũng Tàu, Lào Cai
- Website: Sở Tài nguyên và Môi trường



III. HIỆN TRẠNG QUẢN LÝ, CHIA SẺ THÔNG TIN, DỮ LIỆU ĐDSH

3.2. CẤP ĐỊA PHƯƠNG

❖ Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

Nội dung thông tin, dữ liệu:

- Văn bản, quy hoạch, kế hoạch về bảo vệ và phát triển rừng, quản lý về giống vật nuôi, cây trồng, loài thủy sản... của địa phương
- Hồ sơ, báo cáo về các nhiệm vụ dự án về rừng, lâm nghiệp, nông nghiệp (giống vật nuôi, cây trồng,...), thủy sản của tỉnh

Hình thức quản lý, lưu trữ, cung cấp:

- Tài liệu, tư liệu giấy: Văn bản, quy hoạch, kế hoạch... về bảo vệ, phát triển rừng, giống vật nuôi, cây trồng, loài thủy sản...; Báo cáo nhiệm vụ, dự án có liên quan...; sách/ấn phẩm xuất bản, tuyên truyền
- Tập điện tử lưu trên máy tính: Báo cáo, số liệu...
- Cơ sở dữ liệu:
- Website: Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Chi cục Kiểm lâm...



III. HIỆN TRẠNG QUẢN LÝ, CHIA SẺ THÔNG TIN, DỮ LIỆU ĐDSH

3.3. CẤP CƠ SỞ

Ban quản lý (Rừng đặc dụng/Khu bảo tồn thiên nhiên/Cơ sở bảo tồn ĐDSH...)

Nội dung thông tin, dữ liệu:

- Văn bản, kế hoạch về BTTN&ĐDSH của Rừng/Khu bảo tồn/Cơ sở bảo tồn đó
- Thông tin, dữ liệu HST tự nhiên, loài, nguồn gen... của Rừng/Khu bảo tồn/Cơ sở bảo tồn đó
- Hồ sơ, báo cáo về thanh tra, kiểm tra của Rừng/Khu bảo tồn/Cơ sở bảo tồn

Hình thức quản lý, lưu trữ, cung cấp:

- Tài liệu, tư liệu giấy, ấn phẩm tuyên truyền
- Tập điện tử lưu trên máy tính
- Cơ sở dữ liệu
- Website: của Rừng/Khu bảo tồn/Cơ sở bảo tồn đó



III. HIỆN TRẠNG QUẢN LÝ, CHIA SẺ THÔNG TIN, DỮ LIỆU ĐDSH

3.3. CẤP CƠ SỞ

Ban quản lý (Rừng đặc dụng/Khu bảo tồn thiên nhiên/Cơ sở bảo tồn ĐDSH...)

Theo số liệu báo cáo thống kê về hiện trạng thông tin, dữ liệu tại 34 Vườn quốc gia trên toàn quốc:

- 30/34 VQG có website
- ▶ 08/34 VQG có các bộ số liệu (*Phong nha – Kẻ Bàng; Cúc Phương; Chư Yang Sin; Yok Don,...*)
- Thông tin, dữ liệu được quản lý tại các VQG gồm:
 - *Hệ sinh thái, thành phần loài;*
 - *Diện tích các loại đất rừng;*
 - *Công tác bảo tồn, cứu hộ.*



III. HIỆN TRẠNG QUẢN LÝ, CHIA SẺ THÔNG TIN, DỮ LIỆU ĐDSH

3.4. CÁC ĐƠN VỊ NGHIÊN CỨU, TỔ CHỨC PHI CHÍNH PHỦ

Viện ST&TNSV, Bảo tàng thiên nhiên VN, Trường ĐH KHTN, Trường ĐH TN&MT, Hội Bảo vệ TN&MT VN...

Nội dung thông tin, dữ liệu:

- Thông tin, dữ liệu về ĐDSH hệ sinh thái, loài, nguồn gen... thuộc các chương trình, dự án, đề tài do các đơn vị/tổ chức chỉ trì thực hiện
- Thông tin, dữ liệu thuộc các chương trình, đề tài nghiên cứu có liên quan đến BTTN&ĐDSH khác do các đơn vị/tổ chức thực hiện

Hình thức quản lý, lưu trữ, cung cấp:

- Tài liệu, tư liệu giấy, sách/ấn phẩm xuất bản
- Tập điện tử lưu trên máy tính
- Cơ sở dữ liệu
- Website của các đơn vị/tổ chức



III. HIỆN TRẠNG QUẢN LÝ, CHIA SẺ THÔNG TIN, DỮ LIỆU ĐDSH

ĐÁNH GIÁ CHUNG

Mặc dù, đã có những văn bản, quy định về quản lý, cung cấp và chia sẻ thông tin, dữ liệu môi trường khá là chi tiết, nhưng thực tế triển khai còn khá nhiều hạn chế:

- Thông tin, dữ liệu liên quan đến BTTN&ĐDSH khá nhiều, đa dạng, đã được phân cấp quản lý tại các đơn vị theo chức năng, nhiệm vụ được giao. Hầu hết các cơ quan, đơn vị từ Trung ương đến cơ sở đều đã có website – kênh thông tin cung cấp dữ liệu và các hoạt động của đơn vị.
- Dữ liệu vẫn còn thiếu, chưa đầy đủ do chưa triển khai được các chương trình điều tra, kiểm kê, quan trắc định kỳ ở các cấp (quốc gia, tỉnh, cơ sở). Thông tin dữ liệu ở cấp địa phương (Sở TN&MT) còn khá hạn chế do thiếu đơn vị chuyên trách và nguồn nhân lực quản lý, triển khai.
- Đã có khá nhiều CSDL về ĐDSH được xây dựng ở các đơn vị nhưng chỉ phục vụ trong phạm vi hẹp, phát triển ở nhiều giai đoạn, CN khác nhau, còn phân tán, nhỏ lẻ, không có cơ chế cung cấp thống nhất về một đầu mối → chưa thể chuẩn hóa dữ liệu, tích hợp, chia sẻ giữa các CSDL. Nhiều dữ liệu vẫn chưa được quản lý bằng CSDL.



IV. ĐỊNH HƯỚNG TĂNG CƯỜNG LIÊN KẾT, TRAO ĐỔI, CHIA SẺ THÔNG TIN, DỮ LIỆU VỀ BTTN&ĐDSH

ĐỊNH HƯỚNG, GIẢI PHÁP CHUNG

1. Xây dựng và triển khai HTTT, CSDL đa dạng sinh học các cấp.
2. Xây dựng cơ chế trao đổi, chia sẻ thông tin, dữ liệu giữa các cơ quan quản lý BTTN&ĐDSH các cấp (Trung ương, địa phương, cơ sở) và các đơn vị có liên quan.
3. Duy trì, vận hành hệ thống.



IV. ĐỊNH HƯỚNG TĂNG CƯỜNG LIÊN KẾT, TRAO ĐỔI, CHIA SẺ THÔNG TIN, DỮ LIỆU VỀ BTTN&ĐDSH

Xây dựng cơ chế trao đổi, chia sẻ thông tin, dữ liệu về BTTN&ĐDSH

1. Về pháp lý

- Xây dựng và ban hành các văn bản QPPL, hướng dẫn kỹ thuật về thiết lập, xây dựng, quản lý và vận hành HTTT, CSDL về ĐDSH các cấp.
- Xây dựng và ban hành các văn bản QPPL, hướng dẫn về kết nối, chia sẻ giữa các HTTT, CSDL ĐDSH và trách nhiệm của các bên liên quan tham gia hệ thống.
- Xây dựng và ban hành các quy định, hướng dẫn về chính sách đầu tư, nguồn tài chính về xây dựng, duy trì, vận hành HTTT, CSDL về ĐDSH các cấp.

2. Về nhân sự, tổ chức

- Hình thành, kiện toàn đơn vị chuyên trách quản lý, vận hành HTTT, CSDL về ĐDSH tại các cơ quan, đơn vị theo phân cấp quản lý
- Đào tạo, bổ sung nguồn nhân lực bảo đảm cho việc quản lý và vận hành hệ thống
- Xây dựng mạng lưới thông tin, dữ liệu ĐDSH quốc gia, gồm: Đơn vị đầu mối quản lý, điều phối (Cục BTTN&ĐDSH), các cơ quan đơn vị tham gia (Bộ ngành, địa phương, cơ sở, đơn vị khác...)



IV. ĐỊNH HƯỚNG TĂNG CƯỜNG LIÊN KẾT, TRAO ĐỔI, CHIA SẺ THÔNG TIN, DỮ LIỆU VỀ BTTN&ĐDSH

Xây dựng cơ chế trao đổi, chia sẻ thông tin, dữ liệu về BTTN&ĐDSH

3. Về Kỹ thuật

- Thiết kế và triển khai xây dựng HTTT, CSDL về ĐDSH các cấp đảm bảo tuân thủ theo đúng quy định và đáp ứng yêu cầu thực tế.
- Triển khai kết nối, liên thông, chia sẻ thông tin, dữ liệu giữa các cơ quan, đơn vị.
- Duy trì vận hành hệ thống ổn định, liên tục.
- Đầu tư cơ sở vật chất, hạ tầng kỹ thuật, máy móc, trang thiết bị và công nghệ hiện đại

2. Về tài chính

- Huy động các nguồn lực tài chính: Ngân sách nhà nước, Hợp tác quốc tế, Tổ chức chính trị - xã hội, Doanh nghiệp, Cộng đồng...
- Bảo đảm nguồn tài chính cho xây dựng, quản lý và vận hành hệ thống

TRÂN TRỌNG CẢM ƠN!

